

langen —, *begehren nach*: मूलफलभोगेषु MBh. 12, 4277. Mārk. P. 13, 75. Bhāg. P. 3, 30, 12 8, 8, 3. 9, 14, 10. चक्रे सुन्दरकस्पृक् KATHAS. 20, 119. धनस्पृक् (so zu lesen) न कुर्वन्ति PĀNĒAT. 131, 19. बन्धुं dass.: शम-मुधाभोगिकबद्धस्पृक् Spr. (II) 4383. 2027. अस्पृक् Verz. d. Oxf. H. 30, b, 13. am Ende eines adj. comp. (f. घा): गत° Kām. Nitīs. 9, 63. Spr. (II) 2796. Bhāg. P. 7, 10, 19. रात्र्यप्राप्तिः R. GORR. 2, 1, 10. सुखेषु विगतस्पृक्: Bhāg. 2, 56. Bhāg. P. 3, 15, 12. चीत° Kir. 3, 12. द्विज° Bhāg. P. 5, 13, 16. 9, 16, 3. स° MAITRAJUP. 3, 2. 6, 30. ज्ञये Kir. 14, 36. mit infin. RĪGĀ-TAR. 4, 380. सस्पृक् adv. MĀNĒH. 22, 21. CĀK. 11, 19. Vikr. 13, 18. PĀNĒAR. 3, 6, 7. अस्पृक् M. 6, 96. संपूर्णस्पृक्ता Sāh. D. 198. — 2) *Neid*. चकार रममाणो च चक्रवाक्युगे स्पृक् Mārk. P. 62, 10. देवैश्चैव कृतस्पृक्: KATHAS. 54, 49. सस्पृक् Ragh. 13, 31. RĪGĀ-TAR. 2, 170. — 3) *etne best. Pflanze*; s. u. स्पृश 1) c). — Vgl. निःस्पृक्

स्पृक्वावत् (von स्पृक्) adj. *verlangend* —, *begehend nach*, *Wohlgelalten findend an*: वस्तुषु Ragh. 3, 5. Mārk. P. 65, 7.

स्पृक्ष (von स्पृक्ष 1) adj. *begehrenswerth*, *beneidenswerth*; s. u. स्पृश्य १) d). — 2) m. Citronenbaum ÇABDAK. im ÇKDr.

स्पर्ष्ट (von स्पर्ष्ट) nom. ag. 1) *der da berührt*, *fühlt* ÇAT. Br. 14, 7, 2, 29. PRAÇOP. 4, 9. MAITRAJUP. 6, 11. MBh. 14, 619. — 2) *Anfall*, *Krankheit* AK. 3, 3, 14.

स्पर्ष्टव्य (wie eben) adj. *zu berühren* M. 2, 72. R. 4, 41, 60. Hit. ed. Johns. 1343.

स्पृञ्ज m. fehlerhaft für स्फूर्ज; s. नर्मस्फूर्ज in den Nachträgen und vgl. HALL in der Einl. zu DAÇAR. 22.

स्पट्, स्फटति (विसर्पणे) Dhātup. 9, 44, v. l. (शीर्षो) KAVIKALPADRUMA im ÇKDr. — caus. स्फाटयति (हिंसायाम्) Dhātup. 32, 90, v. l. स्फाटित (v. l. स्फुटित) *gesprungen*, *gespalten* Suçr. 1, 301, 1. *zerrissen*: ein Gewand Hit. 49, 11. VARĀH. Brh. 2, 12. अस्फाटित s. u. पट 2) in den Nachträgen.

स्फट 1) m. und स्फटा f. = फट, फटा *die sogenannte Haube der Schlangen* AK. 1, 2, 2, 9. H. 1315. Schol. — 2) f. ई Alamn RĪGĀN. 13, 121.

स्फटिक (von स्फट् 1) m. *Bergkrystall* MONTGOMERY MARTIN, Eastern India 1, 243. HIUEN-TSANG 1, 482. 2, 179. AK. 3, 4, 2, 4. HALĀJ. 2, 21. RĪGĀN. 13, 204. ÇVETĀÇV. Up. 2, 11. JĀGĀN. 1, 296. चित्रस्फटिकसोपाना MBh. 2, 89. 14, 1728. अर्कस्फटिकमुञ्च 5, 3576. HARIV. 13158. R. 2, 30, 24. Suçr. 1, 28, 5. 228, 5 (unter den edlen Steinen). षोडश 240, 16. 303, 6. 315, 7. 2, 328, 13 (v. l. स्फा°). 336, 16. Megh. 52. 63. 77. Ragh. 10, 19. 13, 69. Spr. (II) 4705. VARĀH. Brh. S. 4, 30. 8, 53. 12, 5. 20. 54, 110. 64, 1. 68, 89. काचस्फटिकखण्डाः KATHAS. 24, 178. 50, 191. स्फटिकापाण्डुर-विष् 109, 42. Verz. d. Oxf. H. 238, b, 7. 250, a, 16. PĀNĒAR. 1, 7, 2. स्फटिकात्मलिका KUMĀRAS. 5, 63. शुद्धस्फटिकमाला PĀNĒAR. 1, 4, 5, 7, 88. ऋ-र्म्य KUMĀRAS. 6, 42. ऽभिति Kir. 5, 31. ऽकुञ्च Bhāg. P. 3, 15, 21. 33, 17. 4, 9, 62. ऽलौकित्य (vgl. लौकितिकः स्फटिकः P. 5, 3, 110. Schol.) Schol. zu Kap. 1, 59. ऽमणि Prab. 15, 5. 26, 5. स्फटिकाश्मन् ÇADAR. bei Wilson; गोक्षीर° (vgl. तीर°) AMĒTAN. Up. in Ind. St. 9, 37. drei Arten VĪ-ĀSPATI beim Schol. zu H. 1068. — 2) f. आ Alamn Bhāvapr. im ÇKDr. *Kämpfer* RĪGĀN. 12, 61. — Vgl. तीर°, ख°, तैल°, पिङ्ग°, पीत°, विस्त्र° und स्फाटिक.

VII. Theil.

स्फटिकमय (von स्फटिक) adj. (f. ई) *krystallen* KATHAS. 50, 191. स्फटिकयशस् m. N. pr. eines Vidjādharma KATHAS. 59, 10. 66, 190. स्फटिकाचल (स्फटिक + च°) m. *der Berg Kailāsa* H. 1028. स्फटिकात्मन् m. = स्फटिक ÇADAR. im ÇKDr. fehlerhaft für स्फटिकाश्मन् (so Wilson nach derselben Aut.). स्फटिकाद्रिभिर् m. *Kämpfer* ÇABDĀNTHAK. bei Wilson. स्फटिकारि f. Alamn RATNĀV. im ÇKDr. °कारि, °कारिका ÇKDr. nach BHAIṢAĠĀJARATNĀV.

स्फण्ड, स्फण्टति (विसर्पणे) Dhātup. 9, 44, v. l. स्फण्टयति und स्फण्ड, स्फण्डयति (परिक्षासे) 32, 4, v. l.

स्फार, स्फारति (स्फुरणे, Vop. स्फूर्तो चले) Dhātup. 28, 95. — caus. स्फारयति = स्फोरयति P. 6, 1, 54. Vop. 18, 17. *auseinanderziehen*, *weit öffnen*: कार्मुकं स्फारयामास *er spannte den Bogen* R. 5, 44, 4. स्फारित *weit geöffnet*, *aufgerissen*: Augen MĀLATIM. 60, 12. Spr. (II) 2915. Z. d. d. m. G. 27, 27. Dhātup. 66, 8. *weit hin verbreitet*: तेजस् Spr. (II) 1419.

— नि oder निम् s. निष्कार in den Nachträgen.

— परि caus. °स्फारयति *verbreiten* VJUTP. 52.

— वि caus. विस्फारयति *auseinanderziehen*, *weit öffnen*: einen Bogen (so v. a. *spannen*) MBh. 1, 6442. 4, 1656. 1852 (विस्फार्य mit der ed. Bomb. zu lesen). 1861. 1918. 2022 (विस्फा° mit der ed. Bomb. zu lesen). 6, 1957 (विस्फार्य st. विस्फुर्य mit der ed. Bomb. zu lesen). 2011. 2663 (विस्फा° mit der ed. Bomb. zu lesen). 7, 4589. 13, 4619. HARIV. 2509. 6892. 11062 (S. 791). 13294. 13345. R. 3, 30, 28. 34, 29. 42, 32. 68, 48. 5, 39, 17. 40, 4. 6, 20, 15. 36, 70. 79, 9. 7, 22, 19. 28, 45. विकृष्टविस्फारितचापमण्डल (= निर्धोषित MALLIN.) Kir. 14, 31. 17, 24. BHATṬ. 14, 17. *weit aufreißen* (die Augen): क्रोधविस्फारितेक्षण MBh. 3, 404. 7, 654. 7493. R. 1, 54, 19. 2, 22, 1. 5, 55, 35. 93, 15. 7, 28, 12. विस्फारित-सर्वाङ्ग *auseinandergerissen* MBh. 7, 4126 nach der Lesart der ed. Bomb. (विस्फुटित ed. Calc.). विस्फारित n. *das Schnellen*: गाण्डीवविस्फारित-शब्द MBh. 5, 762. धनुर्विस्फारितस्वन R. 3, 41, 25. — Vgl. विस्फार.

स्फर m. *Schild*, *scutum* H. 783 (v. l. स्फुट). auch ऽक m. Schol. H. an. 2, 467.

स्फुरण (von स्फुर) n. = स्फुरण AK. 3, 3, 10. H. 1523.

स्फल, स्फलति (चले, स्फूर्तो) Vop. 28, 96, v. l.

— आ caus. °स्फालयति 1) *anprallen lassen an*, *schlagen* —, *patschen auf*: गज्जेन गजमास्फाल्य रथेन रथयोधिनम् HARIV. 6223. भूमिम् KARAKA 2, 8. आस्फालितं प्रमदाकरादैरम्भः Ragh. 16, 13. पयोराशेरौघः प्रलयपवनास्फालितः UTTARAB. 94, 17 (123, 4). जलनिधेरास्फालितो वीचिभिः — मलय-चलः NĀGĀN. 8. शिलायाम् *schleudern gegen* PĀNĒAT. 93, 17. लाङ्गूलम् *mit dem Schweife schlagend* KATHAS. 60, 102. धनुः UTTARAB. 111, 10 (180, 8). — 2) *zerreißen*: वासांसि Bhāg. P. 10, 67, 15. — Vgl. आस्फाल fg.

— समुद्र s. समुत्फाल.

— वि s. विस्फाल.

— सम् caus. *patschen auf* oder *zerschellen*: वृषाणो TAITT. Ār. 1, 26, 3. — Vgl. संस्फाल.

स्फा s. स्फाय.

स्फाक (von स्फाय्) s. पोव°.

स्फाटक 1) m. *Wassertropfen* ÇABDĀNTHAK. bei Wilson. — 2) n. =